

Շրջակա միջավայրի նախարարության
գլխավոր քարտուղար
պարոն Գ. Գուլյանին

ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
ԳՈՐԾՈՒՂՄԱՆ ԸՆԹԱՑՔՈՒՄ ԿԱՏԱՐԱԾ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

1. Քաղաքացիական ծառայողի անունը, ազգանունը

Լիանա Մելքոնյան
Սևակ Դավեյան

2. Զբաղեցրած պաշտոնը

Ջրային քաղաքականության վարչության գլխավոր մասնագետ
Ջրային ռեսուրսների կառավարման վարչության ջրօգտագործման
թույլտվությունների բաժնի գլխավոր մասնագետ

3. Գործուղման վայրը և ժամկետները

Այցելություն Չինաստանի Ժողովրդական Հանրապետության Շիհեցզի, Ուրումչի
քաղաքներ, 2023թվականի մայիսի 28-ից մինչև 2023 թվականի հունիսի 20-ը

4. Հրավիրող կողմը

Չինաստանի Ժողովրդական Հանրապետության կառավարություն

5. Գործուղման նպատակը

Մասնակցություն «Հայաստանի ոռոգման ջրամատակարարման համակարգի
զարգացմանը նվիրված սեմինար» թեմայով դասընթացին

6. Քննարկված թեմաները

2023 թվականի մայիսի 28-ից մինչև 2023 թվականի հունիսի 20-ը կայացած «Հայաստանի ոռոգման ջրամատակարարման համակարգի զարգացմանը նվիրված սեմինար» թեմայով դասընթացի շրջանակներում քննարկվել են հետևյալ թեմաները.

- Ոռոգման համակարգերի ջրախնայող տեխնոլոգիաներ,
- Ընդհանուր ակնարկ Չինաստանի տնտեսության վերաբերյալ, անցում ջրախնայող համակարգերի, վերջին 30 տարիների համեմատական վերլուծություն,
- Չորային տարածքներում ջրամբարների խմբերի արդյունավետ պլանավորում (Սինցվյան նահանգի Մանաս գետի ավազանում գտնվող ջրամբարների խումբը),
- Չինաստանի գյուղատնտեսության զարգացման ընդհանուր դրույթներ,
- Չորային տարածքներում ջրի օգտագործման և բաշխման արդյունավետ տեխնոլոգիաներ,
- Խաղողի այգիների ոռոգման տեխնոլոգիան, ոռոգման ջրի խնայող նոր տեխնոլոգիաների կիրառումը,
- Օազիսների աշխարհագրություն և գյուղատնտեսություն,
- Ջրային տնտեսության օբյեկտների կառավարում և տեխնիկական սպասարկում,
- Ոռոգման ջրախնայող համակարգերում առկա հիդրավլիկ խնդիրները,
- Ոռոգման համակարգերի և բարձրորակ գյուղատնտեսական հողերի համատեղ կառավարում, նորարարական տեխնոլոգիաների զարգացում և ժամանակակից ոռոգման համակարգերի կառուցում,
- Ոռոգման ազդեցությունը տարածաշրջանային կլիմայի վրա, գյուղատնտեսական մշակաբույսերի ջերմային սթրես,
- Ժամանակակից գյուղատնտեսական ոռոգման համակարգերի կառավարում և արդի տեխնոլոգիաների կիրառում:

7. Հանդիպումները, ելույթները.

- Չինաստանի Ժողովրդական Հանրապետությունում գտնվելու ընթացքում հայաստանյան պատվիրակությունն այցելեց Շիհեցզի քաղաքի համալսարանի ժամանակակից ոռոգման համակարգերի նախագծման ինստիտուտ, ծանոթացավ նորարարական տեխնոլոգիաներին, դրանց կիրառման մեխանիզմներին,

- Շիհեցզի համալսարանի ուսանողական փառատոնի բացման արարողության մասնակցություն, ծանոթացում չինական մշակույթի հետ,
- Այցելություն Կենսուստ ջրամբար, ջրամբարի հիդրոտեխնիկական կառույցների վերաբերյալ տեղեկատվության ստացում,
- Այցելություն Շիհեցզի քաղաքի գյուղատնտեսության թանգարան,
- Այցելություն Ուրումչի քաղաքի բարձր տեխնոլոգիաների ընկերություն,
- Այցելություն Ուրումչի քաղաքի գյուղատնտեսական ցուցադրական այգի, ծանոթացում նորագույն տեխնոլոգիաների ներդրման համակարգին,
- Այցելություն Շիհեցզի քաղաքի կաթիլային ոռոգման համակարգերի արտադրության գործարան,
- Այցելություն Սինցզյանի գյուղատնտեսական գիտությունների ակադեմիա

8. Հանդիպումների ժամանակ ընդունված որոշումները, պայմանավորվածությունները, ստորագրված փաստաթղթերը.

Քննարկումների, այցելությունների ընթացքում կարևորվեց ոլորտային համագործակցության արդյունավետությունը երկու երկրների միջև: Չինաստանի կողմից կարևոր նշանակություն տրվեց ՀՀ ջրամբարաշինությանը, ջրախնայող համակարգերի ներդրմանը, նմանատիպ ձևաչափով դասընթացների կազմակերպմանը՝ ուղղված երկկողմ համագործակցության հնարավորության ընձեռնմանն ու ընդլայնմանը: Դասընթացի ավարտին ստորագրվեց հետագա համագործակցության հուշագիր՝ լիազորված անձանց կողմից ջրային համակարգերի մասով:

9. Առաջարկությունները, դրանց ընթացք տալու վերաբերյալ առաջարկները՝ եղանակը, ձևը, ժամկետները, պատասխանատվությունները, ակնկալվող արդյունքները.

Քննարկումների, բազմաթիվ այցելությունների ընթացքում ձեռք բերվեցին նոր գիտելիքներ ոռոգման, ջրախնայող համակարգերի վերաբերյալ՝ հիմնված Չինաստանի Ժողովրդական Հանրապետության քաղաժ դասերի և լավագույն փորձի վրա:

Դասընթացի ընթացքում հայաստանյան պատվիրակության կողմից ներկայացվել է Հայաստանի Հանրապետության մասին ընդհանուր ակնարկ, ինչպես նաև ներկայացվել են ջրային ոլորտում առկա խնդիրները և դրանց

լուծմանն ուղղված միջոցառումները, ձեռքբերումները, կարևորվել է նաև
շրջակա միջավայրի պահպանության ոլորտում միջազգային
կազմակերպությունների հետ համագործակցության շարունակականությունը և
նոր բազմաոլորտ համագործակցությունը:

Գործուղվողներ՝

Լ. Մելքոնյան

Ս. Դավեյան

23.06.2023թ"